

Forslag til forespørgselsdebat om, administrationens vilkår og indretning. Har vi i dag et offentligt apparat der er effektivt og tilpasset samfundets størrelse og kultur.

(Medlem af Inatsisartut Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Finanser og Råstoffer)

Naalakkersuisut takker for forslaget til forespørgselsdebat om vores administrationens vilkår og indretning. Det er en meget relevant debat at løfte i Inatsisartut. Den er aktuell af flere grunde.

Vi står netop over for at færdiggøre en evaluering af strukturreformen, der blev iværksat med virkning fra 2009 med beslutningen om at etablere færre, men stærkere kommuner og gradvist flytte opgaver fra centralt hold ud i kommunerne, tættere på borgerne.

Vi står med et stigende udgiftspres i de kommende år og store behov for at få skabt et mere bæredygtigt samfund, der sikrer, at flere kan få en uddannelse og blive aktive på arbejdsmarkedet, og i en situation, hvor færre gradvist skal forsørge flere. Vi har allerede i dag en meget stor offentlig sektor, og har brug for, at den private del af økonomien kommer til at fylde gradvist mere, selv om dele af den offentlige sektor kommer til at fylde mere i de kommende år som følge af, at vi heldigvis får flere ældre.

Konsekvensen af alt dette er blandt andet, at

- også den offentlige sektor skal leve med at skulle have en løbende produktivitetsudvikling,
- vi skal turde prioritere strammere politisk, herunder skelne mellem *"nice to have"* og *"need to have"*,
- vi systematisk skal måle på, om de politisk ønskede resultater opnås for de midler, der anvendes på opgaveløsningen i Selvstyret og i kommunerne,
- vi skal indrette vores administration efter de opgaver, som den skal løse nu og i fremtiden, og fra de forudsætninger vi har her i landet, og ikke ukritisk efter hvordan man gør i eksempelvis i Danmark.

Administrationens vilkår og indretning er besluttet fra politiske side i form af diverse lovgivninger og politiske ønsker og krav. Dertil kommer, at vi fra politisk side trækker på administrationen til forskellige typer af henvendelser, eksempelvis § 37 spørgsmål, samråd m.v.

Vi som politikere må derfor, som det første, se på os selv. Det er os, der sætter rammerne for administrationen og dens størrelse. Er indholdet og mængden af beslutningsforslag og spørgsmål i harmoni med de udfordringer, vi som samfund står over for – eller kunne nogle af ressourcerne, der anvendes til at håndtere disse med fordel anvendes til andre formål? Det spørgsmål er det naturligtvis ikke op til Naalakkersuisut at komme med svaret på, men det er relevant at stille.

Antallet af love er stigende samtidig med, at de er blevet mere komplekse. Vi politikere bør derfor, hver gang vi stiller et lovforsalg, i endnu højere grad end tidligere vurdere, hvilken merværdi en ny og kompleks lov medfører i forhold til de administrative og økonomiske byrder, som den nye lov påfører administrationen og samfundet. Vi politikere skal derfor i højere grad i fremtiden se på

samfundets behov fremfor at se på, hvad er der indført af lovgivning i de øvrige skandinaviske lande, som i praksis er vanskelige at administrere i kommunerne og selvstyret.

Den meget komplekse lovgivning, vi har, kræver højt uddannede medarbejdere. De seneste år er der kommet en øget andel af højt uddannede medarbejdere, der behersker tre sprog. Dette har medført en mere fleksibel administration til gavn for borgerne, virksomheder – nationalt som internationalt, samt det politiske niveau. Det er derfor afgørende for landets og administrationens udvikling, at vi forsætter med det lange seje træk for at hæve uddannelsesniveautet blandt de unge – uanset om de tager uddannelse her eller uden for landet.

Kritisk tilgang til vores egen adfærd som politikere og et højere uddannelsesniveau er ikke nok. Vi skal tænke nyt i forhold administrationens vilkår og indretning for at komme igennem den økonomiske krise. Når vi tænker nyt, skal vi ikke kun se på administrationen i Grønlands Selvstyre, men hele den offentlige sektor i landet.

Derfor har Den Politiske Koordinationsgruppe taget initiativ til en konference den 4. og 5. juni 2015. Konferencens formål er *”at bringe nationale og kommunale beslutningstagere sammen for at gøre status og diskutere principper og mål for indretningen af den offentlige sektor”*.

En mulighed for at tilpasse administrationen kunne være at indføre fælles serviceenheder for kommunerne og Grønlands Selvstyre. Hensigten med fælles serviceenheder for kommunerne og Grønlands Selvstyre er at sikre øget kvalitet og effektivisering. Det skal komme hele samfundet til gode og give hurtigere betjening af borgerne, erhvervslivet samt det politiske niveau. Derved udnyttes ressourcerne bedre i den offentlige administration og vi undgår dobbeltadministration. Yderligere er intentionen, at medarbejdere vil opleve øget trivsel, da det vil opleve det professionelt tilfredsstillende at medvirke til disse kvalitetsforbedringer og effektiviseringer.

Digitalisering er og bør området fortsat være et væsentligt værktøj i bestræbelserne på at modernisere den offentlige administration. Det skal især medvirke til, at den offentlige administrations opgaver løses ved brug af færre ressourcer.

Derfor har Naalakkersuisut allerede igangsat en række digitaliseringsinitiativer til modernisering af den offentlige sektor. Konkret har digitalisering kombineret med organisatoriske ændringer har medført store effektivitets- og kvalitetsforbedringer på regnskabsområdet. Dertil kommer implementering af videokommunikation i den offentlige administration og i patientbehandling i sundhedsvæsenet. Dette betyder blandt andet en reduktion af rejseomkostninger. Dette er eksempler på, at vi skal fortsætte med den digitale udvikling kombineret med at have modet til at fortage de nødvendige organisatoriske tilpasninger. Vi bør som politikere sikre, at der skabes en positiv kultur omkring den digitale udvikling i samfundet – herunder i den offentlige administration.

De store udfordringer og muligheder, vi står over for som samfund, kalder på god politisk og administrativ ledelse, opstilling af fælles mål og med afsæt i disse mål formulering og virkeliggørelse af strategier til gavn for landets borgere.

På Naalakkersuisuts vegne vil jeg med disse ord hermed videregive ordet og ser afslutningsvis frem til en god og konstruktiv debat om, hvordan vi kan modernisere vores administration, så administrationens vilkår og indretning tilpasses samfundets størrelse, kultur og udfordringer.